

lys&liv

Informasjonblad for Menighetsfakultetet

nr 4 september
2006 72. årgang

: MF HAR VIDEREUTDANNET 2.500 LÆRERE s 8-9

: LUTHERSK TEOLOGI I ET AKTUELT PERSPEKTIV s 16

Beate Pettersen:

MF-direktøren

Side 10-11

www.mf.no

Optimistisk semesterstart

Ine Marie Eriksen Søreide, leder av Stortingets Kirke-, Utdannings- og Forskningskomite understreket i sin hilningstale ved semesteråpningen at dagens studenter er framtidens samfunnsbyggere.

- Vi gjør det med andre materialer og med nye metoder enn tidligere, men studenter i dag bør ikke glemme at også de er med på å bygge landet, sa en engasjert og optimistisk Eriksen Søreide da hun talte under MFs semesterstart 16. august.

- Få ting framstår smarere i dag enn å ta høyere utdanning, og den utdanningen som MF gir er ekstra viktig fordi dere drøfter tro og tvil i en omskiftende og ofte kaotisk verden. Kirken og alle de frivillige fellesskapene er en naturlig plass å søke til for alle som leter etter anerkjennelse og ankerfeste, sa Eriksen Søreide. Hun utfordret MF-studentene til å gi sine bidrag i å nytolke et gammelt budskap i en tid der religionsmotsetningene er store.

Hun sa også at MF har klart å møte

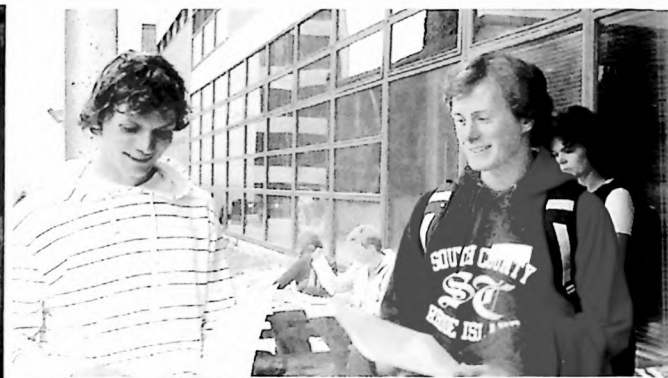
Storingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide sammen med rektor Vidar L. Haanes.

kvalitetsreformen bedre enn de fleste. Den setter krav til institusjonen, men den kan også kreve mer av studentene, påpekte hun. - Å lykkes som student er ditt eget ansvar og det handler også om å utvikle seg som menneske. Du må vage å stole på deg selv og andre, sa hun og oppfordret studentene til å engasjere seg i andre samfunnsspørsmål. - Det er et aktivum på din CV at kommende arbeidsgivere ser at du har vært en engasjert og bevisst student.

I sin tale understrekte rektor Vidar L. Haanes at høyere utdanning er inne i en viktig fase over hele verden, knyttet til internasjonalt samarbeid og arbeidet for økt velstand. Utdanningsområdet vokser takt med at Europas grenser utvides.

- Dette gir deg som student større valgfrihet og mulighet til å studere i utlandet, sa Haanes, som mente at europeiske høyskoler var særlig attraktive på grunn av vår kulturelle historie og religiøse arv.

Nye og tidligere studenter, samt lærere, under semesterstarten på MF onsdag 16. august.

NATTVERDSKO: Semesterapningsgudstjensten i Majorstuen kirke samlet mange studenter og lavere. Kven fram til Herrens bord var lang. Tema for gudstjensten var «Den som elsker Gud, må også elske sin bror». Predikant var generalsekretar i Bla Kors, Geir Gundersen. Liturger var studentprestene Olav Trømborg og Ehsa Stokka og solist Lena Morken.

Pågangeren til studieadministrasjonen er stor de første dagene av semesterstarten.

Rune Langseth serverer vafler til de nye studentene. David Aanje og Mehdi Qullassi (til høyre) tar gjerne imot.

God studenttilgang i høst

- Studenttilgangen har i høst vært svært god, selv om en del har kommet sent, via restetorget og fordi en del har byttet studiested, sier førstekonsulent Claudia S. Talgo i studieadministrasjonen til Lys&Liv.

- Vi hadde en rekordstor oppslutning ved semesterstart, og miljøutvalget har gjort en fantastisk jobb de første dagene for å inkludere nye studenter og skape et godt oppstartsmiljø.

- 200 studenter har kommet inn via Samordna opptak, og det er en god kullstorrelse på alle studieprogrammer, sier Talgo. 136 begynner på årsstudiet i KRL. Det er 36 nye studenter på de pentekostale emnene og 7 nye på det katolske studieprogrammet.

lys&liv

Utgiver:

Det teologiske Menighetsfakultet

Redaksjon:

Vidar L. Haanes (ansv. red.), Terje Hegertun (red.), Marianne Torp (red.sekr.), Kristin Norseth.

Mailadresse:

lysgliv@mf.no

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Med sine 23.000 abonnenter er det et av de største innen kristen presse i Norge. Alle nåværende og tidligere studenter, ledere og medlemmer i foreninger, ledere i samtlige menighetsråd og alle navngitte bidragsyttere får bladet gratis tilsendt. Kristne organisasjoner og venner og familie av studenter og ansatte er blant abonnentene. Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF gir skattefritak:

Gaver kommer under regelen for tilskudd til vitenskapelig forskning. Dette er i tillegg til eventuelle gaver til frivillige organisasjoner. Inntil kr. 10.000 eller maks 10% av inntekten kan trekkes fra. (Jfr. Skattelovens §6-42). MF må ha gaverens fødselsnummer hvis beløpet skal innrapporteres til skattemyndighetene.

MF tilbyr følgende grader:

- Bachelor i teologi
- Bachelor i Ungdom, kultur og tro
- Bachelor i KRL (innenfor fagområdene Kultur- og samfunnsfag)
- Disiplinbasert Mastergrad i kristen domskunnskap
- Erfaringsbasert master i kristendoms-kunnskap, studieretning KRL fagdidaktikk (deltid)
- Master i teologi
- Master of Philosophy in Theology
- Mastergrad i kirkelig undervisning (kateket)
- Master i diakoni
- Cand. theol. (pretestudiet)
- Ph.d. innenfor fagområdene kristendoms-kunnskap og teologi

Deltidsstudier i KRL på bachelor og mastergradsnivå samt ex.phil/ex.facstudier tilbys ulike steder i Norge, bl.a. som videreutdanningstilbud for lærere.

Besøksadresse:

Gydas vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstuen, 0302 Oslo
E-post: post@mf.no
Tlf.: 22 59 05 00. Fax.: 22 59 05 05
Bankgiro: 3000 17 41841
MFs hjemmeside: www.mf.no
Fax til info. kontor: 22 59 05 01

Grafisk produksjon:

Koinos, Skarer
Trykk:
Østfold Trykkeri, Askim
Opplag dette nr: 24.000

Neste nr.:
november 2006

Akademisk og kirkelig

Høyere utdanning i Norge har gått gjennom noen tøffe år, med store omstillinger, kvalitetsreform og ny universitetslov. Men vi er ikke alene om dette. Hele det europeiske utdanningsområdet er i gang med reformer – et utdanningsområde som vokser i takt med at Europas grenser utvides. Det startet i Bologna i 1999, og har fortsatt med toårige møter mellom utdanningsministrene i de europeiske land, og ellers jevnlig konferanser for å løse aktuelle problemer. Norge og Bergen var vertskap for ministerkonferansen i 2005, og Norge har hele tiden vært svært aktiv i denne prosessen, som nå omfatter 45 land og skal bidra til å øke både student- og lærerutveksling.

Den kompetanse, kunnskap og innsikt som utvikles i studietiden, i møte med lærere og medstudenter, kan vise seg å være avgjørende for kirke og samfunn.

Som en del av denne prosessen har man også spurt hva som gjør europeiske læresteder attraktive. Det viktigste er kvaliteten på forskning, undervisning og veiledning. Men dernest spiller vår kulturelle historie og religiøse arv en stor rolle. Dette ble særlig tematisert da daværende statsminister Kjell Magne Bondevik, som for øvrig er utdannet teolog fra MF, holdt åpningstalen på det 4. ministermøtet i Bergen i fjor. Han la vekt på religionens rolle i det offentlige rom, og han møtte stort gehør for denne fokusering. Dette ble fulgt opp på de offisielle Bologna-seminarene i 2006. Under et seminar i Vatikanet diskuterte vi særlig hva som kunne sies å være typisk for Europa – og en rekke av spørsmålene var knyttet til religiøse verdier og kulturelle tradisjoner. Vi drøftet betydningen av den religiøse arv ved de høyere utdanningssteder og hvordan lærestedene kan berikes ved studenter med ulik religiøs og kulturell bakgrunn. Europas nasjoner og utdanningssteder ble beskrevet ut fra ønsket om enhet i mangfold og mangfold i enhet. Dette kan sies om forholdet mellom Europa og de mange nasjonalstater, og mellom det europeiske utdanningsområde og den enkelte utdanningsinstitusjon. Men det samme gjelder også for Kirken, i forholdet mellom den universelle kirke og de mange lokale kirker og menigheter.

I sommer var representanter fra kirker og teologiske fakulteter fra hele Europa samlet i Graz (Østerrike), der jeg fikk holde et foredrag om Bologna-prosessen betydning for de teologiske fakulteter og kirkelig utdanning. Man er enige om nødvendigheten og verdien av sterkere samarbeid mellom de teologiske fakulteter, både på tvers av landegrenser og konfesjonsgrenser. Man legger derfor stor vekt på samarbeidsavtaler for utveksling av lærere og studenter, ikke minst for å erfare og lære av andre kirkesamfunn, helst fra deres eget perspektiv. Samtidig er det viktig at utdanningsstedene kommuniserer godt med kirkene. Det er tydelig at knapt noen har kommet så langt som MF, både ved å åpne for flere kirkesamfunn ved samme institusjon, og ved å tenke både akademisk og profesjonsorientert. Ved MF vil vi både legge vekt på at teologien skal være en akademisk disiplin, men samtidig vil vi at utdannelsen i teologi skal fungere i praksis. Utdannelsen skal være relevant og profesjonsorientert, til beste for menigheter og enkeltmennesker. Det er en hårfin balanse her, og jeg sier ikke at vi alltid lykkes. Men vi forsøker i alle fall, for død kunnskap er lite verd. Teologisk kunnskap er lite verd om den ikke kobles til innsikt, visdom og praktisk utøvelse.

Med den økende globalisering, innvandring, og samtidig akselerering av konflikter knyttet opp mot religiøse og kulturelle forskjeller, er kunnskap og utvikling av personlige egenskaper viktig. Den kompetanse, kunnskap og innsikt som utvikles i studietiden, i møte med lærere og medstudenter, kan vise seg å være avgjørende for kirke og samfunn. Det er derfor viktig at verken lærere eller studenter, og heller ikke MFs støtte-spillere, tenker smått om sin egen rolle.

Vidar L.
Haanes
rektor

Ikke gratis

Vi prester og predikanter pleier som oftest å snakke om det som er gratis. Nåde er hovedbudskapet i den kristne tro. Ingen tvil om det. Og likevel, det finnes noe du ikke får uten at du sliter og kjemper for det. Det gjør alltid et sterkt inntrykk på meg å møte mennesker som har vært hardt prøvet - og klart å unngå bitterheten. De forstår mer enn oss flest. De har hjerte for andre. Vi kaller det livsvisdom.

«Je har jo levd ei stønn» var svaret gubben gav meg, da jeg spurte litt om de vanskelige sakene han sto oppe i akkurat da. Han hadde livets ballast med seg. Derfor lot han seg ikke så lett vippe av pinnen. Og den gamle kloke dama i samme menigheten hadde sitt standarduttrykk: «Været og folk må en ta som de er». Visdom er gull verd, og dette gullet er dyrere enn alt annet gull. Det kan kun tas vare på i vårt hjerte.

Visdommen får du ikke opp i hendene. Den er aldri gratis. Du må virkelig leve ditt liv for å få tak i den.

Ordspråkene i Bibelen har 31 kapitler fulle av visdomsord, vel verd å lese. Det som står her er ikke spesielt kristelig, det er allmenne sannheter, hvor vi kan lære av hverandre, uansett tro. Livet må vi alle leve, og det er splittet i godt og ondt, vi kommer ikke unna det. Splittelsen når inn i vårt eget sinn. Det er ikke enkelt å være dobbel.... Vi bøyes mot jorden og vi dras mot himmelen. Å ta denne utfordringen er å være menneske.

Vi vil jo helst ha det greit. Vi vil ikke lide, vi vil ikke sørge, vi vil ikke ha sykdom som truer liv og helse. Vi vil ikke være nedtrykt, vi vil være glade og optimistiske. Du fryder deg over naturen rundt deg. Nye menneskeliv kommer inn i slekta di og gir deg ny piff. Solblankt hav lyser mot deg mens du toffer utover mot fiskeplassene. Så skimrande var aldri havet. Livet er ikke det verste man har, og snart er kaffe'n klar. Sånn skal det være.

Sånn skal man ha det. Og vi skal ta det imot med åpen favn. Vi skal unne oss selv og hverandre det gode liv. Det er en stor del av livets mening.

Men en vakker dag er livets skyggeside der. Hvordan møter jeg det? Rettere: hvordan møter vi det? For vi kan bare møte det sammen. Når noen mister en av støttespillerne i livet sitt, blir det første spørsmål: hvem har jeg nå? Da er det viktig at vi andre er der, stiller opp, er til stede. Egen lidelse gjør at du kan forstå den andre, og mer enn det. Du har fått en sårbarhet inn i ditt liv, som nå kan ytre seg i noe som ikke bare er forståelse, men også ømhet, deltagelse. «Kondolerer», sier vi, condolere, som betyr «å lide med».

Visdommen får du ikke opp i hendene. Den er aldri gratis. Du må virkelig leve ditt liv for å få tak i den. Du må starte ydmykt på grunnplanet, og slite deg gjennom motbakkene til du etter hvert når de fine utsiktspunktene hvor du kan summe deg og se utover. Da kan du få mer og mer av det store overblikket. Det er noe av det fine med å bli gammel.

En ting er sikkert. Det er en spennende reise. Det er store høyder og dype daler. Gud hjelper deg ikke utenom problemene, men han går sammen med deg gjennom dem. Og som kristen vet jeg at alt skal ordne seg til slutt, etter at mitt jordelivs reise er over. «Vi står han av». Det er en god livsholdning, også i hverdagens små tumulter. Så kan vi også møte livets alvor, uten å havne i gravalvoret.

Visdommen får du ikke gratis. Du må «kjøpe» den. Den koster. Du må jobbe for den. Livet er tøft - og det er uhyre spennende. Ta utfordringen! Bøy ikke unna! Vi er alle i samme båt. Sammen skal vi finne veien videre.

«Vil du få visdom, så kjøp den, bruk alt du eier til å vinne forstand...»

Bevar ditt hjerte framfor alt du bevarer, for livet utgår fra det»

(Ordspråkene, 4,7 og 23).

Arild Romarheim

Arild Romarheim er førsteamanuensis i religionsvitenskap ved Menighetsfakultetet.

TEKST OG FOTO:
MARIANNE TORP

MF PÅ KRYSS OG TVERS

De store ordene

Boken «De store ordene» ble lansert med stort program på MF 10. mai. Det var foredrag ved Notto Thelle, Solveig Tuft Johansen og Leif Gunnar Engedal.

Tema for samtalen var «Hvordan finne et språk for kristen tro i vår tid?» hvor Anne Margrethe Mandt, Andreas Hegertun, Halvor Nordhaug og Egil Elling Ellingsen deltok.

Her er noen av deltagerne samlet: Fra venstre: *Solveig Tuft Johansen, Anne Margrethe Mandt, Asle Dingstad, Tone Stangeland Kaufman, Leif Gunnar Engedal, Birgitte Bjørnstad Sæbo, Notto Thelle, Halvor Nordhaug, Eilert Rostrup og Ellen Merete Wilkens Finnseth.*

«MF er supergøy»

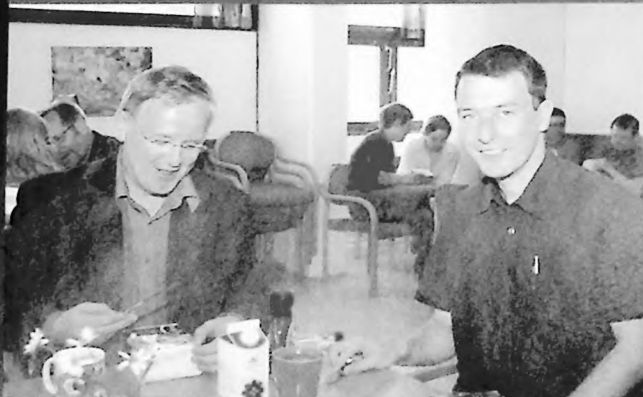
Studentene trives på MF og da rektor fylte 45 år 27. april var det anledning til å vise det. Utkleddede studenter venter spent på at pakken blir åpnet.

På bildet ser du fra høyre: *Ashild Rosnes Moen, Jon Hals, Maileen Bakkevold, Steinar Saltbones, Torill Lange-land, Eivind Spilling og Henrik Barbol.*

Gammelnorsk Homiliebok

Avdeling for Middelalderstudier ved universitetet i Oslo arrangerte temadag på MF i mai. Dette tverrfaglige seminaret om preken i Norrøn middelalder ble belyst fra mange faglige innfallsvinkler. Noen av foredragsholderne, fra venstre, førsteamnuensis *Jan Schumacher*, kapellan *Olav Tveito*, lektor *Kirsten Berg*, professor *Gro Stensland*.

Göttingen-besøk

PhD-stipendiat *André Heinrich* fra Georg-August-Universität i Göttingen besøkte MF knapt 3 uker i mai. En av dagene presenterte han et paper om historiegrafiske strukturer i beretningen om David og Jonathan i 1 Sam 20. Her sammen med professor *Terje Stordalen* (til venstre).

Teatersport i vårsola

10. mai var det på tide å bruke amfi-utetor MF. Med utinnøve og litt innøvde bevegelser sørget Miljøutvalget for å underholde og aktivisere studentene som hadde trukket ut i sola denne dagen. På programmet stod teatersport, ulike teaterleker og skiser. Takk til alle som deltok og som sa på! Her er *Ragnhild Fugleseth* og *Eivind Hildre Spilling* i aksjon.

Kurs for rumenske teologer på MF

Fra 15.-20 mai sto Menighetsfakultetet som vertskap for et studieopphold for fire rumenske ortodokse teologer. Temaet for kurset var «misjon og økumenikk», og hensikten var å «trene» rumenske teologiske lærere til å undervise i disse fagene. Flere av MFs lærere deltok i undervisningen. Kurset var lagt opp og ble ledet av professor Tormod Engelsen og stipendiat Helene Lund. Det ble finansiert av Leonardo Da Vinci programmet innenfor EU.

Bildet tatt i forbindelse med en ortodoks morgenbønn i kapellet på MF. Masterstudent ved MF, *Marius Teican*, (til venstre) og *dr. Nicolae Mosoiu* (til høyre) som var leder for den rumenske gruppen.

Bibelen i punktskrift

Generalsekretær *Ingvar Neeland* i KABB (Kristent Arbeid Blant Blinde og svaksynte), overrakte en hel bibel i punktskrift til MFs bibliotek i juli måned. Biblioteksjef *Elna Strandheim* tok imot. KABB har overtatt et restlager fra Bibelselskapet og benytter muligheten til å sette fokus på tilrettelegging for synshemmede ved å gi en bibel som gave til utdanningsinstitusjoner og organisasjoner. KABB syntes det var flott at MF ønsket å ha en utgave i sitt bibliotek, slik at synshemmede studenter kan bruke en bibel på lik linje med andre og at fremtidens prester kan bli klar over at det finnes bibler i punktskrift.

Ikonutstilling på MF

I regi av den rumenske ambassade og MF hadde tre ortodokse ikonmalere, *Lidia Curcan*, *Doina Remond* og *Marina Stan* stilt ut sin kunst i kapellet. Her fra åpningen 23. august, rektor *Vidar L. Haanes* og ambassadør *dr. Christian Istrate*. Utstillingen heter «Contemplating Holiness». *Kolbjørn Holte* (fiolin) og *Tor Espen Aspaas* (piano) spilte musikk av *George Enescu*. *Torstein Tollefsen* ved Universitetet i Oslo hadde en introduksjon om ortodoks ikonografi.

Semesteravslutning

Det første UKT-kullet er klart til å arbeide med ungdom. Foran fra venstre, *Eirin Sørrhus*, *Jenny Marie Ågedal*, *Eva Marie Jansvik*, *Petter Andreas Ottersen* og *Inger Marie Ottersen*. Bak fra venstre: *Magnus Pettersen Kjellin*, *Kristoffer Singstad*, *Marie Kvalbein* og *Kristian Aasen*.

Jonas Okorie Okermiri fra Storbritannia holdt kandidatens tale. Her i samtale med studie-sjef *Øystein Lund* til venstre og rektor *Vidar L. Haanes* til høyre.

Tomas Røsbak Olsen var solist ved gudstjenesten i forbindelse med semesteravslutningen i juni.

Deltidsstudiene - en viktig del av MFs studietilbud:

Har videreutdann

Deltidsstudiene som MF tilbyr, har gitt mange lærere faglig påfyll og kompetanseheving.

MFs videre- og etterutdanningsprogram har i hovedsak rettet seg mot lærere i den offentlige skole etter at KRL-faget ble innført for nesten ti år siden.

-- MF var tidlig på banen, forteller etter- og videreutdanningsleder, universitetslektor Ann Midttun, til Lys & Liv. Hun har ansvaret for å koordinere og utvikle denne aktiviteten ved fakultetet.

– Vi så det store behovet lærerne hadde for skoleing i det nye faget kristendoms-, religions- og livssynskunnskap. I disse 10 årene siden KRL-faget ble innført, har MF vært den største aktøren når det gjelder videreutdanningen av lærere. Om lag 2500 lærere har fått sin videreutdanning gjennom de studiene som har vært arrangert rundt om i hele landet, i samarbeid med Folkeuniversitetet og kommunale kompetansesenter, sier Midttun.

Tilrettelagt

Det store flertallet av lærere som har studert på MF, har tatt KRL1 som gir en bred innføring i KRL-faget. Deltidsstudiene er lagt opp for lærere og andre interesserte som er i full jobb, og undervisningen er lagt til lørdager i Oslo, og fredag-ettermiddager/lørdager på studiestedene utenfor Oslo. På to semestre tar de like mange studiepoeng som heltidsstudentene tar på ett (30 sp).

– Jeg er imponert over den entusiasmen som deltidsstudentene viser, sier Midttun. – Mange reiser langt for å

– Det er flere år siden MF hadde 550 deltidsstudenter oppmeldt. Men vi opplever likevel et jevnt tilsig av nye studenter, og i høst startet vi nye KRL 1 og 2- kurs på MF med ca 75 studenter, forteller Ann Midttun.

De av kullet som møtte på avslutningen: Foran fra venstre: Iren Odegård, Torill Bjelkenry, professor Sverre Dag Mogstad, Lovise Grotta Grav og Liv Reidun Solberg. Bak fra venstre: Ole-Bjørn Bjørnsen, Randi Bakken, Kari Skavlan Mogstad, Unni Grindland og Erling Herman Brekka.

komme på undervisning etter en travel uke med jobb og familie. MF får gode tilbakemeldinger på disse kursene, og opplever ofte at jungeltelegrafene på læreverkene er den beste rekrutteringskilde. Vi lærere som underviser på disse kursene, føler oss privilegerte som får møte så motiverte studenter med mye livserfaring i bagasjen.

Tilbudene

Studietilbudene har vokst i takt med etterspørsel fra studentene. Mange har ønsket å studere videre. I 1998, to år etter at KRL 1-studiene ble satt i gang, ble KRL 2 sjøsatt, som en påbygningsenhet og fördypning i KRL-emner. I 2001 kom studieemnet Religion og estetikk i gang, med Kristendom og billedkunst og Estetikken i religionene som delemner.

– Vi avsluttet nettopp et kurs i Tønsberg om dette emnet, og i Haugesund går 40 studenter på kurs i høst, sier Midttun. Her på MF vil dette kurset gå som kveldsundervisning på enkelte torsdager i høst.

Masterstudier

Siste skudd på deltidsstammen er «Erfaringsbasert master i kristendoms-kunnskap. KRL fagdidaktikk» som kom i gang i 2003. Det første kullet ble uteksaminert i vår, og det var en stor dag både for MF og for studentene. – Det er helt nødvendig med kompetanseheving av lærere for at KRL-faget skal fungere etter sine intensjoner, sier Midttun. – Vi ser på vårt arbeid med deltidsstudiene som en viktig samfunnsoppgave.

Hamar Arbeiderblad hadde et oppslag for sommeren om nye uteksaminerte prester fra deres distrikt. Det viste seg at to av de tre prestene som ble intervjuet hadde begynt studiene på MF som KRL-deltidsstudenter på lørdager. Så deltidsstudiene har vært en port inn til yrkesutøvelse både i skole og kirke, sier Midttun.

Nytt samarbeidsprosjekt

I fjor høst kom en revidert utgave av lærerplanen for KRL, og skolene ble pålagt etterutdanningsdager i faget. MF

t 2500 lærere

har allerede gjennomført flere kursdager for kommuner i regionen.

– Institusjonen har avtalt med bl.a Follonettverket ved Oppegård kommune om å arrangere til sammen

10 kursdager i løpet av 2006. Lærere fra barne- og ungdomstrinnet på Ski, As, Frogn, Enebakk, Nesodden, Oppegård og Vestby deltar, forteller Midttun. – I høst arrange-

res seks slike kursdager med ca 20-25 lærere på hver kursdag, der MF har det faglige og praktiske ansvaret for kursene som holdes på MF.

En lørdag i Haugesund...

■ Det er lørdag formiddag i Haugesund. En gruppe studenter slapper av på høyskolens terrasse i pausen mellom forelesningene. De 35 studentene tar videreutdanning i religion og estetikk på deltid, og møter opp 6 helger dette semesteret. Noen tenker på kompetanseheving eller er spesielt interessert i estetiske fag; andre innommer at lønnsøkningen for opprykk.

Denne gang er det Vidar L. Haanes som skal forelese estetikk og kirkemusikkens historie. Emnet består ellers av billedkunst, fortellinger og andre estetiske uttrykk både i kristendommen og i de andre verdensreligionene. I høstferien skal gruppen reise til Roma og Assisi og oppleve kristen arkitektur og billedkunst på nært hold. De fleste studentene arbeider som lærere, og de er enige om at MFs tilbud er ideelt som deltidsstudium, ikke

minst at de kan følge forelesninger i Haugesund, og slipper å reise til Oslo. Flere av studentene har særlig kompetanse i kunst og håndverk.

På bildet ser vi fra venstre *Kjersti Torp, Eva Birkeland, Helga Kvåstad, Bjørg Ferkingstad og Janne Eide*. Janne er grafisk formgiver, og har frem til 2001 vært i Kamerun for Det norske misjonsselskap sammen med sin mann, som er prest. Hun er fortsatt engasjert i de undervisningstilbudene i kunst og håndverk som hun satte i gang i Kamerun for familien reiste tilbake til Norge. Hun mener at MF med fordel kan markedsføre sitt videreutdanningstilbud i religion og estetikk flere steder enn på lærerværelsene. –Vi som driver med kunst og håndverk har stor glede og nytte av et slikt studium, sier Janne.

Januarkurs

■ På grunn av satsningen på kommunale etterutdanningskurs, har MF ikke dette året prioritert landsdekkende kurs for lærere på barne- og ungdomstrinnet. Men også dette året ble januarkurset avholdt for lærere i videregående skole og ungdomsskole. Temaet for kurset som ble avviklet 2.-3. januar i år, var «Alternative tolkninger av Jesusskikkelsen og kristendommen». Tema for neste års kurs er Midtøsten.

MF-lærere

■ MF-lærere som underviser i deltidsstudiene og etterutdanningskursene denne høsten er: *Ann Midttun, Øystein Lund, Svein-Olaf Thorbjørnsen, Sverre Mogstad, Vidar L. Haanes, Heid Leganger-Krogstad, Gunnar Heiene, Hanne Birgitte Sodal Tveito, Aril Romarheim, Geir Otto Holmås og Jan Opsal (NMS)*.

Fagene

■ KRL1 er et deltidsstudium på 30 studiepoeng i kristendoms-, religions- og livssynskunnskap og består av fagene KRL106: Religion, etikk og filosofi og KRL107: Bibelen og kristen livstolkning. KRL106 gir en faglig og didaktisk innføring, drøfter andre religioner og livssyn og belyser emner innen etikk og filosofi. Dette emnet starter opp med nytt kull i høst. I vårsemesteret fortsetter denne gruppen med KRL107.

KRL2 er en påbygningsenhet som inneholder emnene KRL108: Bibelen, religion, livssyn og didaktikk, og emnet KRL109: Kristen livstolkning, etikk og filosofi. Det vil være nyttig å ha bak seg KRL1, men dette er likevel ingen forutsetning. KRL2 avvikles over to semestre, med start i høst.

MF tilbyr dessuten en rekke fordypningsemner på 200-nivå som deltidsstudier. Det gjelder bl.a. studieemnet KRL228 som gir en innføring i estetikken i religionene.

10-poengsstudiet KRL226 Kristendom og bildekunst tar for seg Bibelens formspråk gjennom tidene, kildene til den kristne ikonografi og bildende kunst i kristen tradisjon. Dette emnet gikk som kveldsstudium i Oslo våren 2006.

Også studieemnet KRL227 Kirkehus og kirkerom inngår som emne innenfor temaet religion og estetikk (sammen med KRL226 og KRL228). Dette emnet inneholder to delemer: Den kristne gudstjenestens og kirkerommets utvikling, og Kirkearkitekturen gjennom tidene.

Beate Pettersen ny direktør ved MF:

- Et bevisst verdivalg

- Etter at jeg de siste årene er blitt en aktiv kirkegjenger, har den nye jobben på MF allerede gitt meg en slags «home-coming»-følelse, sier den nye MF-direktøren, Beate Pettersen. Med dette gjør hun et bevisst verdivalg fra børs til katedral.

Beate er født og oppvokst på Nordstrand i Oslo. Hun er utdannet jurist fra Universitetet i Oslo og har mange års erfaring fra administrasjon og ledelse. Hun går fra jobben som viseadministrerende direktør i kredittforsikringsselskapet Atradius hvor virksomheten i Norge inngår som ett av 43 land i et stort internasjonalt hollandsk basert konsern. Direktøren er underordnet rektor og hun fungerer som rektors nærmeste medarbeider i den daglige driften av MF. Stillingen vil inngå i den administrative ledelsen av MF, sammen med rektor, prorektor og studiesjef. Direktøren er den nærmeste administrative foresatte for økonomisjef, plan- og kvalitetssjef, informasjonssjef, IT-leder og driftsleder.

Verdivalg

- Det kan se ut som om du har tatt et bevisst verdivalg, Beate?

- Ja, du kan godt si det slik. Da jeg ble klar over denne stillingen, fanget det straks min interesse. Jeg ser på den som svar på et ønske og en bønn som jeg lenge har hatt om å kunne bruke min bakgrunn og erfaring på et område som ligger nær mitt hjerte. Så jeg innrømmer gjerne at jeg ble veldig glad da jeg ble tilbudt jobben.

Selv karakteriserer hun seg som søkende de siste ti årene. -- Det førte meg i kontakt med Nordstrand kirke for om lag fire år siden hvor jeg nå er medlem av Nordstrand Menighetsråd og Kirkelig Fellesråd i Oslo, forteller hun. - I kirken fant jeg et godt fellesskap. Her møtte jeg flotte prester og her fikk jeg et miljø som det ble naturlig for meg å være en del av.

At dette også skulle få konsekvenser med henblikk på jobben, ser hun på som en naturlig utvikling. - Jeg ville jo gjerne gi noe tilbake til den kirken som har gitt meg så mye. Dette er dessuten et resultat av et økende ønske om å kombinere menighetsengasjement med det som er min profesjon

og faglige kompetanse. Jeg er takknemlig for at dette var i tråd med hva MF på sin side hadde behov for, og at fakultetet har vist meg tillit.

Aldri halvhjertet

Beate har ei datter på 24 år, en gutt på 14 og et barnebarn på 10 mnd. Hun innrømmer at hun har hatt noen travle år etter at hun ble alene med barna for ca. 10 år tilbake.

- Jeg var nok helt fra gymnastiden kjent for å være en flittig og ansvarsbevisst student, og kanskje er det en arv jeg har med meg hjemmefra. Jeg var ambisios i den forstand at jeg som barn lærte at vi alltid skulle være seriøse og ikke halvhjertet i alt vi foretok oss. Det gjorde at det var naturlig for meg å involvere meg som foreldrekontakt, sekretær i kor og orkester, samt i omsorgsoppgaver i forhold til nær familie da barna vokste opp. Da barna ble større, kom turen på en måte til meg og jeg kunne bruke tid og energi på mine interesser, som ble kirke og menighetsliv.

- Hvor godt kjente du til MF?

- Jeg visste godt at MF var både en sentral og respektert institusjon i kirke-Norge, men jeg hadde likevel ikke tanke for at den skulle bli min nye arbeidsplass. Det har vært litt morsomt å se reaksjonene fra mine nåværende kolleger. Først har de vært forundret over at jeg går «fra børs til katedral», men så har de uttrykt sin glede på mine vegne og gitt meg mange oppmuntringer. De har nok sett at mitt hjerte var et annet sted.

Teologi og kultur

Selv er Beate fascinert og tiltrukket av å skulle gå fra en arbeidsplass der profitt og markedskreftenes lover gjelder til en akademisk institusjon preget av teologi og kultur. Og hun har tanker om hva som vil være vesentlig for henne som administrativ leder ved MF.

- Jeg forestiller meg at de fellesadministrative tjenestene må være en ryggrad for de primærfunksjonene som MF har. Utdanning og forskning er fakultetets kjernevirksomheter, og dette krever gode administrative rutiner. Men også disse skal utføres og ledes av mennesker. Derfor er det viktig at også de som arbeider i administrasjonen, opplever at de har et miljø som både utfordrer, utvikler og ivaretar dem. Med dette har jeg kanskje også sagt at jeg i personalforvaltningen er opptatt av å stimulere og utvikle staben.

Trygghet i omstillinger

- Mange ved MF vil kanskje hevde at det allerede har vært mange omstillinger?

- Det er jo også tilfelle! MF har vært

gjennom mange omstillingsprosesser i kjølvannet av studiereformen og NOKUT-godkjenningen. Men all vellykket virksomhet må være villig til å endre seg i takt med de som omstendighetene krever. Også i det som til nå har vært min bransje har det vært nødvendig å være både omstillingsdyktig og endringsvillig, sier Beate.

- Det avgjørende er imidlertid hvordan slike prosesser ledes; at de er forankret i engasjerte ledere, finner sted i en atmosfære av trygghet, at flest mulig kjenner eierskap til det som skjer og at de kan være i stand til å se verdien av de resultater man oppnår.

- Hvordan vil du opptre som personalleder?

- Jeg er opptatt av å se folk i øynene.

Lytte, og selv kommunisere mine tanker og en tydelig og åpen måte. Jeg har til nå vært kjent for å være en som folk gjerne kommer til. Jeg håper at også framtidige medarbeidere vil betegne meg som en omsorgsperson. Det er en karakteristikk jeg er takknemlig for å ha fått i mine tidligere lederjobber.

- Hva er det første du vil gjøre når du i september begynner i jobben?

- Ta tilstrekkelig tid til å bli kjent. Komme under huden på organisasjonen. Kartlegge oppgaver og ansvarsområder. Se hvor skoene trykker og hva jeg bør ta tak i først. Og så gleder jeg meg til et tett samarbeid med rektor og studiesjef!

Kvinnelig leder

- Du vil bli MFs første kvinnelige direktør?

- Jeg har tidligere vært vant til å være kvinne i et mannsdominert miljø og har så langt ikke hatt problemer med det. Jeg har dessuten registrert at MF etter hvert har fått mange kvinnelige medarbeidere både i administrative og faglige stillinger. Kanskje kan jeg være et forbilde for dem og for de kvinnelige studentene. Jeg vil gjerne oppmuntre, og jeg har selv allerede fått oppmuntringer fra flere av de kvinnelige ansatte ved fakultetet. Kanskje har jeg som kvinne en medfødt empati og muligens også en praktisk sans som kan komme til nytte. Faktisk har jeg også fått tilbakemeldinger fra mannlige ansatte som ser fordel i en mer sammensatt ledergruppe samt at en får impulser «utenfra».

Beate har vært på plass på MF siden 1. september. Hun er både spent og ydmyk i møte med det som venter henne, men først og fremst er hun glad.

- Ja, jeg ble både begeistret og glad da jeg ble tilbudt jobben. Jeg gleder meg til å begynne, og jeg føler meg både ønsket og velkommen, sier hun til Lys&Liv.

MF-gudstjenester

Søndag 3. september:

- Nordberg kirke - studentprest *Elisa Stokka*.

Søndag 10. september:

- Søndre Skøyen kapell - teologistudent *Lise Horn*.

Søndag 17. september:

- Bryn kirke - forsteamanuensis *Heid Leganger-Krogstad*

Søndag 24. september:

- Bøler kirke - studentprest *Olav Tromborg*
- Grefsen kirke - professor *Gunnar Heiene*
- Oppsal kirke - praktikersjef *Halvor Nordhaug*.

Søndag 1. oktober:

- Manglerud kirke - studiesjef *Oystein Lund*
- Sinsen kirke - tidligere direktør *Finn Olav Myhre*
- Øvre Rælingen kirke - forsteamanuensis *Jan Schumacher*

Søndag 8. oktober:

- Ullern kirke - stipendiat *Atle Sævik*
- Uranienborg kirke - stipendiat *Terje Hegertun*
- Bekkelaget kirke - professor *Torleiv Austad*
- Holmen kirke - forsteamanuensis *Jan Schumacher*
- Hauketo/Prinsdal - plan- og kvalitetssjef *Arne J. Eriksen*
- Fjellhamar kirke - studentprest *Elisa Stokka*
- Nittedal kirke kl. 19.00 - teologistudent *Ole Kristian Sand*
- Hølmenkollen kapell - *Bjørn Helge Sandvei*

Søndag 15. oktober:

- Stovner kirke - professor *Kjell Olav Samnes*
- Rælingen kirke - universitetslektor *Sjur Isaksen*

Søndag 29. oktober:

- Bredtvet kirke - tidligere direktør *Finn Olav Myhre*

Søndag 5. november:

- Arnes kirke - studentprest *Olav Tromborg*

Søndag 12. november:

- Askim kirke - stipendiat *Tone Stangeland Kaufman*
- Os menighet, Holosåsen menighetshus - tidligere dir. *Finn Olav Myhre*
- Hærland kirke, Eidsberg - plan- og kvalitetssjef *Arne J. Eriksen*

Søndag 19. november:

- Sorum kirke - forsteamanuensis *Arild Romarheim*
- Gamle Glemmen kirke - studentprest *Olav Tromborg*
- Tomter kirke - teologistudent *Lise Horn*
- Rolvsoy kirke - teologistudent *Pal Svendsen*
- Varteig kirke - tidligere direktør *Finn Olav Myhre*

Søndag 26. november:

- Greåker kirke - tidligere direktør *Finn Olav Myhre*

Hanne Birgitte Sødal Tveito, ny faglig leder for bachelorstudiene ved MF:

Ser fram til å samarbeide bredt

– Jeg er selv et samarbeidsmenneske og jeg ser fram til å samarbeide bredt med både studenter, lærere og administrasjon for å gjøre studiene ved MF best mulig, sier den nye lederen for fagrådet for bachelor, Hanne Birgitte Sødal Tveito.

Som den nye faglig ansvarlige for alle studiene på lavere nivå med unntak av språkstudiene, har Hanne Birgitte Sødal Tveito fått et betydelig ansvar ved MF. Sammen med seg i fagrådet har hun fire lærere, to studenter og en studieveileder.

– Denne høsten har vi nærmere 500 studenter knyttet til ett eller flere av de studieprogrammene eller emnene som er underlagt vårt fagråd, og det kjennes både som et privilegium og et stort ansvar, sier hun og fortsetter:

– Gleden over å jobbe med bachelorstudiene ligger først og fremst i møtet med studentene, både i og utenfor auditoriet. Vi har flotte studenter med mangfoldig bakgrunn og erfaring. De velger å komme til oss for ett eller flere studieår, og da er det opp til oss å legge til rette for at de kan få en meningsfull og lærerik tid her. Det er et privilegium å få være med på å dyktiggjøre disse studentene for tjeneste i skole, kirke og samfunn.

Kvalitetssikre emnene

– Som utdanningsinstitusjon vil vi alltid ha et forbedringspotensial, og fagrådets oppgave er å sikre den faglige og

pedagogiske kvaliteten på alle studiene på lavere nivå. De siste årene har vært preget av arbeidet med å utvikle nye emner og studieprogram. Studiesjef Øystein Lund har signalisert at vi nå går inn i en tid for konsolidering; nå skal vi arbeide med fagutvikling og kvalitetssikring av alle de emnene og programmene vi tilbyr. Dette anliggendet deler jeg. I denne sammenheng er det viktig for fagrådet å være i dialog både med studenter, lærere og administrativt personale. Et slikt samarbeid ser jeg frem til.

Hanne Birgitte legger til at hun er glad i desentraliserte løsninger der de som kjenner sakene best, har betydelig innflytelse. – Det er mye sunn fornuft i omløp, sier hun, og fortsetter: – Jeg har stor sans for den fleksibilitet jeg mange ganger har opplevd i det store MF-systemet. Jeg håper å kunne videreføre denne linjen.

Bred erfaring

Hanne Birgitte kommer opprinnelig fra Kristiansand. Hun er medlem av Den norske kirke, men har sin bakgrunn i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Hun er gift, har to barn og er bosatt på Rykkinn. Før hun avsluttet teologistudiet, tok hun mellomfag i både idéhistorie og musikk, noe hun opplevde som den rene luksus. Hun har i det hele tatt et bredt interessefelt, med bandyspilling som den vel mest uortodokse fritidsbeskjeftigelse.

– Jeg tilhører det lille fåtall som gleder seg til vinteren, sier hun.

Hanne ble ansatt som stipendiat ved MF i 1993 og arbeidet de første årene på et prosjekt om forholdet mellom kraft og skrøpeligheit i Paulus' forståelse av tjenesten for Kristus. Hun gikk etter hvert over i en stilling som universitetslektor. Siden har hun arbeidet dels med å undervise i nytestamentlige emner og dels med ulike administrative oppgaver.

Blant de mennesker som har betydd mye for Hanne Birgitte, nevner hun i første rekke sin morfar, Ole Modalsli, som selv var lærer ved MF i en årrekke.

– Han har etterlatt seg så mye godt hos meg. Jeg tenker med glede på både fjellturer og samtaler om teologi. Han var et godt menneske.

Musikk og studenter

De som kjenner Hanne Birgitte, forbindes gjerne med musikk. – Ja, musikk er en viktig del av livet mitt. Jeg vokste opp i en familie der vi sloss om å få slippe å synge den enkle melodistemmen. Å delta musikalsk i andakts- og gudstjenestelivet ved MF er en bonusside ved denne jobben. Men Hanne Birgitte trives aller best når hun underviser studenter. – Jeg har vært så heldig å få undervise både på grunnstudiene og for dyppningsstudiene, på programmet Ungdom, kultur og tro, på studieturer og på videreutdanningskursene i KRL rundt omkring i landet. I dette spennet fra Areopagos til Harstad trives jeg veldig godt.

Evaluerings og kvalitetssikring

Siden kvalitetsreformen ble innført på MF har Hanne Birgitte hatt et faglig-

Kirkevekst og forandrede liv

I mai i år hadde jeg gleden av å være med på en konferanse om kirkevekst, i Saddleback menighet i California. Denne menigheten ble startet i 1980, og fra å bestå av grunnleggeren Rick Warren og hans kone, har den vokst til ca 18.000 medlemmer, og over 20.000 mennesker går på gudstjeneste der hver helg. Rick Warren's bøker «Purpose Driven Church» og «Purpose Driven Life» beskriver tankegangen bak arbeidet i menigheten, det er bøker som er verdt å lese og la seg inspirere av. (De finnes i norsk oversettelse med titlene Målrettet menighet og Målrettet liv).

Det er lett å la seg blende av amerikanske suksesshistorier. Jeg tror det er en dårlig idé å finne en amerikansk menighet og forsøke å kopiere den i alle detaljer, til det er norsk og amerikansk kultur for forskjellig. Likevel er det verdt å lytte til erfaringene fra menigheter som opplever vekst, og se hva vi kan lære av dem. Jeg kunne ha sagt mye om hva jeg lærte i Saddleback, men jeg har lyst til å trekke fram en ting fra Rick Warren's undervisning om forkynnelse. Overskriften på seminaret, «Preaching for Life Change», sier egentlig det meste: Målet for kirkens arbeid er å forandre liv.

Er det ikke rart hvordan vi av og til trenger å bli minnet på det selvsagte? Kirken engasjerer seg i mye forskjellig, og noen ganger kan det virke som om vi har vanskelig for å holde fokus. Vi debatterer, vi eksegerer, vi driver dialog, vi driver kulturarbeid, vi skriver artikler, etc. men forandrer vi liv? Det eneste som virkelig kan forandre et liv er et møte med Jesus, og for at en menighet skal vokse, er det nødvendig at arbeidet vårt dreier seg om å formidle dette møtet.

Er vi opptatt av å forandre liv på MF? Eller har vi lett for å bli nedgravd i fagteologien? Jeg tror at for at teologistudiet skal bli meningsfullt, er det avgjørende at ønsket om å forandre liv er utgangspunktet for alt vi driver med. Da blir MF et studiested som utdanner dyktige medarbeidere til Guds rike, og da vil vi oppleve menigheter som vokser.

Frode Granerud
er leder av
Studentrådet

Hanne Birgitte (i midten) flankert av ferske MF-studenter. Fra venstre Sigurd Andreas Widtveit haugen fra karmøy, Annette Dreyer Kvernevik fra Lørenskog og Bjarte Sandal fra Sandane.

administrativt ansvar for grunnstudiene i KRL. Hun kjenner derfor studiehverdagen bedre enn de fleste, og det var en av grunnene til at fakultetsledelsen utfordret henne til å bli den nye lederen av fagrådet for bachelor. Hun etterfølger professor Svein Olaf Thorbjørnsen.

– Dere justerer studieopplegget på grunnstudiene i KRL?

– Etter at vi innførte såkalt «mappevurdering» som skulle stimulere til en mer aktiv læringsprosess, har vi gjort erfaringer som har ført til at vi nå endrer studiekravene i retning av en mellomløsning mellom gammel og ny ordning. Vi beholder mappevurdering, men studentene skal skrive færre oppgaver og i stedet gå opp til en større prøve ved slutten av semestret. Denne endringen kommer som et resultat både av de observasjoner vi selv har gjort som lærere og de tilbakemeldinger vi har fått når studentene har evaluert studieordningen. Det har nemlig for mange vist seg vanskelig å skulle kombinere mye oppgaveskriving med det å orientere seg bredt faglig. Grunnstudiene skal være et innføringsstudium med vekt på grunnleggende breddekunnskap i alle

hoveddisipliner. Det krever at studentene får tilstrekkelig tid til å arbeide bredt, påpeker Hanne Birgitte.

Det innledende bibelkunnskapskurset har vi imidlertid beholdt: – Det har vi utelukkende gode erfaringer med. Ferske studenter har svært ulik bakgrunn; derfor er det viktig å gi en grunnleggende innføring i Bibelen, sier Hanne Birgitte.

Fagrådets mandat og ansvar

– Hva blir dine viktigste oppgaver som fagrådsleder?

– Det vil være – sammen med hele bachelor-rådet og innenfor de ressursmessige rammene vi har – å arbeide for best mulig faglig og pedagogisk kvalitet på de programmene og emnene vi tilbyr. Heldigvis er det ferske fagrådet bredt sammensatt, med ulike studieprogram og emner representert. Vi har en stor fagportefølje, og jeg synes det er flott å være faglig hovedansvarlig for et studietilbud som spenner fra estetikken i islam til ungdomsdiakoni, fra teologi og litteratur til pentekostal spiritualitet, fra tverrkulturell kommunikasjon og til fordypning i kristologi.

MF har etablert forskningsutvalg:

Økt fokus på forskning

I april vedtok MFs styre å etablere et eget forskningsutvalg som skal bistå rektor og styrende organer i den strategiske planleggingen av forskningsaktiviteten, og ha ansvar for å initiere felles forskningsprosjekter. Leder for utvalget er prorektor Sverre Dag Mogstad.

– Vi vil ytterligere prioritere forskningsaktiviteten ved fakultetet, sier leder av forskningsutvalget, Sverre Dag Mogstad.

TEKST: TERJE HEGERTUN FOTO: MARIANNE TORP

Forskningsutvalget skal også legge til rette for nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid og ha ansvaret for at de forskningsetiske retningslinjer følges og at kvalitetssikringen ved institusjonen er tilfredsstillende.

I tillegg til forskningsutvalget har MF sitt eget fagråd som drifter den ordinære forskerutdanningen ved fakultetet og som har oppmerksomheten rettet mot den faglige og pedagogiske tilretteleggingen av institusjonens PhD-programmer. Rådet ledes av professor Svein Olaf Thorbjørnsen.

Høy aktivitet

– Det er et økende fokus på MFs samlede forskningsaktivitet, sier prorektor Mogstad. – Vi ser en økende tendens til at flere går sammen om større forskningsprosjekter. Det er også en økt tverrfaglighet i mange prosjekter, og det internasjonale samarbeidet intensiveres. For oss er forskning en meget sentral del av vår samlede virksomhet. Den bidrar til å opprettholde et høyt faglig nivå på lærerne og dermed også på den undervisning som gis. Men forskningsaktiviteten er også viktig av strategiske og økonomiske grunner, siden den er en av fakultetets finansieringskilder etter at vi

ble akkreditert som vitenskapelig høyskole, sier Mogstad.

Stor bredde

Lys&Liv presenterer her et utvalg av de forskningsprosjekter som er i gang ved institusjonen:

- *Kirken som lærende fellesskap - et nasjonalt prosjekt.* Skal utvikle en teoretisk forankring for enkelttiltak i trosopplæringsreformen som baseres i fellesskapsbasert læring der barnet får være barn. Ledes av førsteamanuensis Heid Leganger-Krogstad.

- «Med et nyfødt barn i våre hender...» Har fokus på menighetens kontakt med dåpsforeldre, og hvordan denne kontakten kvalitetssikres slik at foreldre og faddere motiveres og dyktiggjøres som trosopplærere. Ledes av universitetslektor Sjur Isaksen.

- *A History of Jewish Believers in Jesus from Antiquity to the Present.* Skal gi den første samlede framstillingen av de jødekristnes historie. Historieverkets redaktører er professor Oskar Skarsaune og professor Reidar Hvalvik. Første bind utkommer i november 2006.

- *Africanization of Pastoral Care.* Prosjektet skal skrive og publisere fire sjelesorgbø-

ker i afrikansk sammenheng, og tar for seg diakonale utfordringer i afrikansk kirkevirkelighet i dag. Prosjektet skal også publisere vitenskapelige artikler. MF er i prosjektet representert ved professor Leif Gunnar Engedal.

- *Nasjonal ungdomsundersøkelse. Ung tro, hverdag 06.* Skal kartlegge ungdomskulturen i Norge. Hvordan tenker ungdom i dag i forhold til kontekst og verdier, og hva har kristent ungdomsarbeid å lære av en slik kunnskap? Ledes av universitetslektor Morten Holmqvist.

- *Forskning på kirkelige bekjennelser.* Etablering av arbeidsfellesskap av bekjennelsesforskere, samt tolkning og forståelse av Den augsburgske bekjennelse. Ledes av professor Kjell Olav Sannes.

- *Interkontekstualitet - med vekt på tekster i GT og Qumran.* Studier av kultens rolle i GT-tekster (profettekster, historiske bøker) og Salmene/bønner) og i Qumran. Fra MF ledes dette av prosjektet av professor Karl William Weyde.

Vi nevner også OTSEM-forskningen som er et nordisk-tysk nettverk for doktorutdanning i GT, ledet av professor Terje Stordalen, samt den store trosopplæringsevalueringen.

Viktig symposium
arrangert på MF:

Hva er menneskelige embryoers moralske status?

Tre av foreleserne på symposiet, professorene Ian Wilmut, Anthony Kenny og Ludger Honnefelder (annenhver fra venstre), sammen med forskningsprosjektets stipendiat Johanne Thornes og dets leder, professor Lars Østnor

Det tredje symposiet i det store, internasjonale forskningsprosjektet «The moral status of human embryos with special regard to stem cell research and therapy» ble arrangert 19.-20. mai på Menighetsfakultetet. Prosjektet er tverrfaglig med deltakelse av blant andre biologer, medisinerer, filosofer, teologer og ledes fra MF. Denne gangen deltok ca. 25 forskere fra fem europeiske land.

Forskningsprosjektet er økonomisk støttet av Norges forskningsråd og går over årene 2005-2006. En sentral målsetting er å avklare nærmere hvilke etiske plikter vi har overfor menneskeliv i en tidlig fase, og hvorvidt det kan etisk forsvares å benytte stamceller fra slike

embryoer til forskning og eventuell medisinsk behandling.

Prosjektet omfatter faglige symposier, frikjøp av fagfolk til å levere forskningsbidrag, forskerkurs, doktorgradsstipend, forskerutveksling etc. Fra MF's side deltar professorene Gunnar Heiene og Lars Østnor i styringsgruppa, og prosjektets stipendiat Johanne Thornes har sin arbeidsplass ved fakultetet.

På symposiet i mai ble deltakerne oppdatert om den siste utviklingen innenfor stamcelleforskningen gjennom forelesninger av fagfolk fra feltet, professorene Steinar Funderud, Oslo og Ian Wilmut fra Edinburgh som i sin tid deltok i kloningen av sauen Dolly. Filosofi-professorene

Anthony Kenny fra Oxford, Ludger Honnefelder fra Berlin og Dagfinn Føllesdal fra Oslo leverte alle bidrag til de etiske spørsmålene som melder seg i forbindelse med en eventuell bruk av begynnende, menneskelig liv til forskningsformål. Teologen Theo A. Boer fra Nederland drøftet hvordan man i et pluralistisk samfunn kan føre en offentlig debatt om slike spørsmål.

Meningsutvekslingen blant deltakerne var engasjerende og holdt et høyt, faglig nivå.

Etter at prosjektet er gjennomført i løpet av inneværende år, vil det i 2007 bli publisert en samlet rapport med et utvalg av bidragene fra prosjektet.

MFs studietilbud

På bachelornivå:

Årsstudium i KRL, Fordypningsstudier i KRL, Bachelor i Ungdom, kultur og tro, Årsstudium i Tverrkulturell kommunikasjon, Bachelor i teologi, Enkeltemner i Pentekostal teologi, Katolsk teologi, Metodistisk teologi og Frelsesarmeens teologi og Deltidsstudier i KRL

På cand.theol.- og masternivå:

Profesjonsstudiet i teologi, Master i kristendoms-kunnskap, Master i kirkelig undervisning, Master i diakoni, Master i teologi og Erfarings-basert master i kristendoms-kunnskap.

Vil du vite mer?

Gå inn på www.mf.no/opptak. Der finner du informasjon om studietilbud, søknadsfrist og søknadsskjema, eller ring oss på 22 59 05 00.

MF
Det teologiske
Menighetsfakultet

MF arrangerer seminar - 100 år etter at Leiv Aalen ble født:

Luthersk teologi i aktuelt perspektiv

Mandag 25. september arrangerer MF et åpent seminar med fokus på Leiv Aalen, en av fakultetets store profiler.

Det er 100 år siden Leiv Aalen ble født. Etter teologisk embetseksamen 1935 og et studieopphold i Tyskland ble han 1937 knyttet til MF som adjunktstipendiat i systematisk teologi. Han ble dosent i 1945 og professor med særlig plikt til å forelese i dogmatikk 1957 – en stilling han hadde til han gikk av for aldersgrensen 1976. Gjennom sitt virke som forsker og lærer kom han til å utøve stor innflytelse på norsk kirkeliv.

- Han er særlig kjent for sitt oppgjør både med den liberale teologi og med erfaringsteologien. Med sin bevisste lutherske tolkning av den kristne tro kom han til å prege en hel prestegenerasjon, sier professor Torleiv Austad, som i sin tid etterfulgte Aalen som professor i dogmatikk ved MF. Austad står sentral i planleggingen og gjennomføringen av seminaret i september.

Hjelp studenter

- Aalen la vekt på at erkjennelsen av Guds vesen og gjerning må bygge på Skriften forstått som det profetiske og apostoliske Kristus-vitnesbyrd. Den enkeltes troserfaring kan aldri ha den samme autoritet som Skriften. Med åpenbaringen som gitt grunnlag for troen hjalp han mange studenter - kanskje særlig fra lavkirkelige vekkelingsmiljøer – til å få fastere grunn under føttene, påpeker Austad.

- Spilte ikke erfaringen noen rolle for Aalen?

- Jo visst. Aalen var opptatt av Guds ledelse i den enkeltes liv, av helbredelse ved bønn og av det kristne fellesskap. Men troserfaringen var for ham først og fremst en følge av Guds inngrep i historien og av den enkeltes gjøfelse i dåpen. Erfaringen har sitt åndelige rom, men har liten betydning for selve troserkjennelsen.

Dogmatikeren

Leiv Aalen startet sine teologiske studier ved Det teologiske fakultet og var en periode aktiv i Studenterforbundet. Han byttet imidlertid snart fakultet og kom til å kjenne seg hjemme i den teologiske tradisjon som MF stod for, men uten å slutte seg til den pietistiske tradisjon i læremessig forstand.

- Aalen var påvirket av tysk konservativ lutherdom på 1930-tallet og mottok også tydelige impulser fra den dialektiske

- Med sin bevisste lutherske tolkning av den kristne tro kom han til å prege en hel prestegenerasjon, sier professor Torleiv Austad, som i sin tid etterfulgte Aalen som professor i dogmatikk.

teologi, som la avgjørende vekt på Guds åpenbaring i Jesus Kristus, sier Austad. Mot slutten av 30-årene ble Aalen mer og mer opptatt av teologien i de evangelisk-lutherske bekjennelsesskrifter. Han fremtrådte etter hvert med en meget sterk konfesjonell bevissthet og kunne bestemme dogmatikkens oppgave som det å utfolde den lutherske kirkelære. Dette utgjorde basis for hans kirkekritikk. Han ønsket seg en tydeligere luthersk læreprofil i Den norske kirke, men måtte innse at det var vanskelig fullt ut å realisere sitt kirkeideal.

- Selv om Aalen ikke plasserte seg sentralt i norsk vekkelingsstradisjon og kunne kjenne seg fremmed overfor nedvurderingen av sakramentene i enkelte kristne miljøer, kom han likevel til å øve en betydelig innflytelse i kirken gjennom sine studenter ved på ny og på ny å understreke forpliktelsen på Skrift og bekjennelse og på forholdet mellom Ord og sakrament. Det er karakteristisk at festskriftet til Aalens 70-årsdag bærer tittelen «Kirken og nådemidlene».

Åpent seminar

Seminaret har som tema «Luthersk kristendom – hos Leiv Aalen og i dag».

- Temaet tilsier at vi ikke bare vil repetere hva Aalen sa og gjorde. Vi er opptatt av å få fram de grunnleggende elementer i luthersk kristendom, og vi vil spørre hvordan arven fra Aalen kan inspirere oss i arbeidet med å utvikle luthersk identitet

i dag. Det er også nærliggende å vurdere Aalens konfesjonelle lutherdom i forhold til sin tids økumeniske virkelighet. Denne har gradvis endret seg. Det er grunn til å drøfte hvordan en endret økumenisk situasjon innvirker på vår tolkning av den kristne tro i luthersk sammenheng i dag, sier Austad.

De som deltar som foredragsholdere på seminaret den 25. september, har på ulike måter hatt et forhold til Leiv Aalens teologi. Etter at Vidar L. Haanes har tegnet et portrett av Aalen, vil Gunnar Heiene gi en innføring i emnet «Mellomkrigstiden som kontekst for Leiv Aalens teologiske tenkning». Torleiv Austad ser på «Dåp og omvendelse i lys av brytningen mellom lutherdom og pietisme», mens Harald Hegstad tar opp «Erfaringsspørsmålet i Aalens teologi». Kjell Olav Sannes foreleser om «Guds ord og bekjennelsen – en samtale med Leiv Aalen». Bernt T. Oftestads tema er «Kirkens enhet. Spenningen mellom konfesjonalitet og økumenisitet», mens Oddvar Johan Jensen fra NLA analyserer Aalens ekklesiologiske prosjekt og gir sine refleksjoner til spørsmålet om en konfesjonell lutherdom i Norge.

Det er avsatt tid til samtale etter foredragene. Seminaret startet kl. 0900 og er åpent for alle interesserte. Alle forelesningene vil komme som artikler i Tidsskrift for Teologi og Kirke, hefte 4/2006.

Nytt studietilbud:

Frelsesarmeens historie og teologi

Dette semesteret starter MF et samarbeid med Frelsesarmeens offisersskole.

- Offisersskolen har ønsket å samarbeide med oss om å utvikle et 10-poengs høyskoleemne i Frelsesarmeens historie, teologi og spiritualitet (FA131).

Bakgrunnen er at de ønsker å oppgradere sin egen utdanning, og etter hvert sørge for å få formell studiekompetanse for deler av den

utdanningen de i dag har, forteller emneansvarlig ved MF, Roar G. Fotland. Frelsesarmeen har en to-årig utdanning på fagskolenivå, og nå vil altså deler av deres utdanning finne sted i samarbeid med Menighetsfakultet. I første rekke handler det om dette kurset, men det er ikke utelukket at samarbeidet kommer til å bli

videreutviklet etter at man har skaffet seg erfaring med dette kurset som både vil gå i høst og til våren; da i tilknytning til et offiserskurs på Jeløya. - MF har hatt en del offiserer som har tatt enkeltemner ved MF tidligere. Dette sier kanskje noe om at det har vært et behov for å gi Frelsesarmeens studenter et høyskoletilbud, sier Fotland.

Den offisielle oppstarten for FA131 er 11. sep-

tember under nærvær av Fotland og MF-reaktor Vidar L. Haanes. - I tillegg skal vi ha en egen undervisningsdag her på MF den 18. september med skrivekurs, innføring i fronter og omvisning. Den øvrige undervisningen vil foregå på Frelsesarmeens offisersskole i Asker. I tillegg til 36 timer undervisning legger offisersskolen opp til studiegrupper som møtes etter undervisningen på mandagene. I semesterplanen for i høst inngår også en frivillig 10-dagers studietur til London og Frelsesarmeens «hellige steder». - Man vil gå i William Booths fotspor og møte dagens lederskap. - Det vil altså bli en reise som vil kombinere historie og aktuell informasjon, sier Fotland.

Fra MF underviser Kristin Nørseth og Roar G. Fotland. Frelsesarmeen stiller med to lærere. Det er kaptein og lærer ved offisersskolen, Henrik Båath, som også er ansvarlig for eksternt trening. Han har hovedfag i kristendom og praktisk-pedagogisk utdanning. Den andre læreren er offiser Marit Skartveit som også har hovedfag i KRL.

th

Forsteamanuensis Roar G. Fotland er emneansvarlig for det nye studietilbudet.

Johannesgården

Retreat: 22. - 25. juni
5. - 9. juli
17. - 20. aug.
21. - 24. sept.
11. - 15. okt.
2. - 5. nov.
22. - 26. nov.
22. - 26. des.

Ignatiansk retreat:
28. juli - 6. august

Velkommen avsides også utenom retreatene.

Info og program: tlf. 62 36 01 15
2372 Brøttum v/ Lillehammer

www.johannesgarden.no

Magne C. Krohn, en av 50-årsjubilantene under semesterstarten:

Takknemlig for livslang tjeneste

Fra venstre foran: Inger Seierstad, Simon Johan Egeland, Asta Egeland, Inger Johanne Krohn og Gerd Astrid Nymann. Bak fra venstre Oustein Seierstad, Inger Ottersen, Leif Petter Ottersen, Victor Andersson, Magne Krohn og Magnus Nymann.

Seks personer av praktikumskullet som ble uteksaminert for 50 år siden, var «æresgjester» under semesteråpningen i august, sammen med sine ektefeller.

- Vi satte stor pris på å få være til stede, sier Magne C. Krohn, mangeårig prest i Oslo og en av de 13 som tok praktikumseksamen i 1956. Vi var 13 som tok eksamen. 7 av gruppen er død. Vi var seks igjen, og sammen med våre hadde vi en meget hyggelig samling. MF hadde gjort det så hyggelig for oss.

Kvelden i forveien hadde gruppen en egen samling der de fikk tenke tilbake på en livslang tjeneste i Guds rike. - Der fikk vi bl.a. uttrykke vår store takknemlighet for hva våre ektefeller har betydd for oss. Prestetjenesten er noe vi har hatt sammen, og vi kjenner en dyp takknemlighet både til Gud og til våre nærmeste for meningsfulle og rike år.

Krohn er ellers koordinator for den såkalte Koinonia-fellesskapet som møtes hver tirsdag morgen på MF.

- Denne gruppen ble etablert for over 50 år siden og har hatt samlinger hver tirsdag morgen i alle år. Det er et kollegialt fellesskap der vi deler liv og har tekstsamtaler. Dermed holder vi liv i greskkunnskapene og får i tillegg være hverandre til gjensidig støtte og glede, sier Krohn.

Krohn er takknemlig for muligheten til å ha MF som base for gruppen. - Vi kan ikke ha det bedre enn vi har det nå!

MF Alumni har følgende satsningsområder:

- Månedlige nyhetsbrev på e-post til nettverkets medlemmer
- Invitere jubilerende kull til feiring på MF.
- Gi medlemmene i nettverket informasjon om aktuelle kurs, arrangementer og studieturer i regi av MF.

Dersom du har ideer og tanker rundt hvordan vi kan bruke nettverket vil vi gjerne høre det.

Ta kontakt med Maylen Nupen på tlf. 22 59 05 52 eller send en e-post til maylen.nupen@mf.no

Uteksaminerte våren 2006

Dr. theol.

Holmås, Geir Otto, Moss

Cand. theol.

Andersen, Øyvind Brun, Oslo
Bentzen, Bjørn Eirik, Sandnessjøen
Engstrøm, Sven Terje Henry, Ålesund
Gullaksen, Fredrik Malvin, Bergen

Master of Philosophy in Theology

Nwaka, Moses Ahobokile, Tanzania
Okemiri, Jonas Okorie, Storbritannia
Treetasayuth, Prakich, Thailand
Wako, Solomon Yohannes, Etiopia

Master i kristendomskunnskap

Øen, Bjarte, Oslo
Gjedrem, Arne, Vigrestad
Eidet, Marit, Oslo
Eikrem, Geir, Oslo
Randen, Brit, Ottestad
Bergh, Liv, Oslo
Brændeland, Elisabeth, Grimstad
Tveit, Knut-Erik, Oslo
Olsen, Petter Hagen, Duken
Storaker, Marit Fadum, Stathelle

Master i teologi

Refsdal, Knut, Moss
Helliesen, Øyvind, Steinkjer
Lilleaasen, Robert, Degernes

Erfaringsbastert master i KRL

Grav, Lovise Grøtta, Isfjorden
Bakken, Randi, Ramnes
Bjelkemyr, Torill, Brevik
Brekka, Erling Herman, Krøderen
Bjørnsen, Ole-Bjørn, Helle
Mogstad, Kari Skavlan, Oslo
Stråtveit, Silje, Lyngdal
Solberg, Liv Reidun, Drøbak
Ødegård, Iren, Oslo
Moen, Svein Axel, Brandval
Grindland, Unni, Finsland

Praktikum

Logemann, Gordon, Tyskland
Logemann, Melanie Beate, Tyskland
Dyrhol, Rolf Låge, Ørsta
Lücke, Alexander Willm F., Tyskland
Haus, Grete, Oslo

Bachelor i Kultur- og Samfunnsfag, studieprogram Ungdom, Kultur og Tro (UKT)

Berling, Marit Elisabeth, Soknedal
Jansvik, Eva Marie, Mandal
Kjellin, Magnus Pettersen Borgen
Ottersen Inger Marie, Oslo
Ottersen, Petter Andreas, Oslo
Singstad, Kristoffer, Tjøme
Veggeland, Per Kjartan, Hafrsfjord
Aasen, Kristian, Søgne
Ågedal, Jenny Marie, Ålesund
Kvalbein, Marie, Stokke

Bachelor i Kultur- og Samfunnsfag

Duggan, Sikke-Cathrin, Irland
Handelsby, Lasse René Jensen, Askim
Hauge, Bjørn Inge, Algård
Moltubak, Knut Sigurd Dalmo, Molde
Svendsen, Walborg, Erica Hegland, Oslo

Bachelor i teologi

Halvorsen, Marianne Gismervik, Oslo

Personalnytt

Sjefssekretær *Eli Anne Kjølborg* avslutter sin tjeneste på MF 16. september, etter nærmere 4 år ved fakultet. Hun begynner som logoped ved Diakonhjemmet sykehus.

Advokat *Beate Pettersen* er ansatt som direktør fra 1. september 2006. Stillingen erstatter tidligere administrasjonssjef. Hun kommer fra stillingen som visedirektør i kredittforsikringselskapet Atradius.

Universitetslektor *Terje Hegertun* er ansatt som stipendiat i ST fra 1. august 2006.

MF søker ny vaktmester

med tilfredelse for nyttår.

Arbeidsoppgavene består særlig av vedlikehold, tilsyn og drift av bygning og installasjoner. Ta kontakt med direktør Beate Pettersen, tlf. 22590555.

Asbjørn Finholt Advokat

Postboks 7,
2001 Lillestrøm
Tlf 63 81 60 80

VITAL BASE® Benkeputer

Putene har en sterk aldri- og varmebestandig friksjonsduk på undersiden som sørger for at den ligger i ro på benken. Alle putene har glidelås for enkelt vedlikehold og rengjøring av trekk. Mer enn 400 fargenyanser i flammehemmende tekstiler av ull og ullblandinger.

Be om prøver og pristilbud!

VITAL BASE

Your Challenge - Our Science

Myravegen 2, N-6060 Hareid
Tel +47 70 09 59 50 | firmapost@vitalbase.no
www.vitalbase.no

Individuell tilpasning og ergonomisk utforming. Seteputer, ryggputer, kneputer, formlpasning. Nesten alt er mulig.

JØLSTAD

begravelsesbyrå

Tlf 22 79 77 00 - www.jolstad.no

- BØKER [nyheter, klassikere, orken- og kirkefedre og det beste fra kirkens arv - kristen mystikk, bønn og meditasjon]
- IKONER [i mange utførelser og prisklasser]
- KIRKEMUSIKK • ROSENKRANSER • ETC.

Sta. Sunniva Boklade

ØKUMENISK BOKHANDEL

BESØK VÅR NETTbutikk: WWW.BOKLADEN.NO

nyhet

Mellomstor bibel i skinn
Leveres i fargene sort og burgunder.
Pris kr 695,-

Liten bibel med glidelås
Pris kr 375,-

Skolebibel
Pris kr 174,-

BIBELN

BIBELN

Bibelen

med Det nye testamentet 2005

Bibelselskapet
www.bibelbok.no

Ettersendes ikke ved varig
adresseforandring, men returneres
Menighetsfakultetet med
påført ny adresse.

B- Menighetsfakultetet
Re Lys og liv
Po MF TILY
031 2006 rg. 72 Nr 4

SIST, MEN IKKE MINST...

Frode Granerud er ny leder for studentrådet:

Bra studentengasjement

Jeg syns vervet som studentrådsleder både er spennende og viktig. Det sier den nye lederen av SR, Frode Granerud.

Granerud holder på med sitt nest siste semester og er ferdig utdannet teolog våren 2007. Nå ser han fram til å bli prest, men han er samtidig spent.

- Jeg har fått respekt for å jobbe som prest i Den norske kirke. Ikke minst i en tid der kirken jobber med å finne seg selv, erkjenner Frode. - Jeg vil i alle fall forsøke, så får jeg se hvordan det går. Jeg vet ikke om jeg kommer til å være prest hele livet, men jeg vil gjerne være med å bygge levende menighetsfelleskap, vinne nye troende og arbeide med at de blir tatt vare på.

Selv kommer Frode - som etternavnet kanskje tilsier - fra et aktivt indremisjonsmiljø.

- Det er ingen tvil om at oppveksten har betydd mye for meg. Tidlig ble troen en viktig del av livet mitt. Jeg har fått god støtte for mine valg, og indremisjonen er en bevegelse jeg er glad i, sier Frode som i dag regner Storsalen som sin menighet. - Det er en god menighet å tilhøre, slår han fast.

Engasjerte studenter?

- Fra tid til annen sier det at det er vanskelig å rekruttere til studentdemokratiet. Er det også din erfaring?

- Det er til dels riktig, men samtidig er det et stort engasjement blant studentene. Stadig flere blir klar over at

studentrådet har en reell innflytelse, og at det lønner seg å gjøre bruk av studentdemokratiet. Vi er representert i alle viktige organer ved fakultetet, og vi blir lyttet til og tatt på alvor. Det er lett å nå fram til ledelsen, og vi har hatt mye innflytelse på for eks. den nye revisjonen av profesjonsstudiet i teologi.

Granerud mener at det ikke er vanskelig å se sporene av studentrådet i dette omfattende revisjonsarbeidet.

Aktivt miljøutvalg

Frode forteller at studentrådet fortsatt vil være opptatt av den nye revisjonen av teologiløpet, det ønsker seg en ny fagkritisk dag ved fakultetet og det arbeider for å få etablert tillitsvalgte for alle emnene som det undervises i.

- Dessuten er miljøutvalget vårt svært aktivt. De jobber veldig godt; de har bl.a. utviklet fadderordningen og tilbyr en rekke sosiale aktiviteter i

Studentrådet, foran fra venstre: Åshild Hollesli, Kristine Thorsrud, Gunhild Karlsen, Frode Granerud og Bent Erik Amundsen. Bak fra venstre: Tomas Røstvik Olsen og Maria Vassli Gjære. Eike L. Ziller-Off var ikke til stede da bildet ble tatt.

høst. Spesielt i oppstartskur er det mye som skjer, takka være en aktiv studentorganisasjon.